

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. X - N:R 40

WINNIPEG, MAN., 2 OCTOBER 1902.

LÖP. N:R 538

Hon. Mr. Fitzpatrick,

Canadas justitieminister, som gjort en resa genom Canadas nordväst, var i fredags föremål för en hjärtlig hyllning af härvarande liberala politiska klubbar. Klubblokalen på Mc Dermot street var till trängsel fylld. De besökande presenterades först för ministern och därefter hölles tal af Mr Isak Campbell, T. H. Johnson, Mr. Young, Pulford m. fl. samt af justitieministern. Musik och sångnummer utfördes mellan talen. När ministern reste sig att svara på de tal, som ägnats honom af de föregående talarna, reste sig hela auditoriet och utbragade tre leverop. Han frambar först sitt tack för den hjärtliga hyllning, som ägnats honom, samt nämnde om de intryck han fått af denna sin visit till västra Canada, hvilka voro af annan art än för sjutio år sedan.

"Man har icke rest länge här", yttrade ministern, "förr än man realiserar, att öfverflöd icke är rikedom. Huru frukbar eder jord är, huru idoga edra farmare huru rikliga edra skördar äro; vare sig en man är rik eller fattig, allt beror emellertid på, om produktions och lefnadskostnader äro sådana, att han med förtjänst kan föra sin skörd till marknadsplatsen. Och jag för min del påstår, att vi aldrig skola glömma det faktum, att så länge produkterna af vår modernisering — åkerbruket — bestämmas af frihandels England den största orättvisa, som kan göras, är att medelst lagstiftning höja priserna på hushållsartiklar och andra nödvändiga saker. Personer må tala huru värtaligt som helst både om protektionismens välsignelser och frihandels fördelar, men farmaren skall dock icke tagas att experimentera på för att illustrera båda systemens ytterligheter. När farmaren säljer sina produkter, är priset sänkt till lägsta på världens mest öppna marknad, och när de därför önska köpa något, är det därför vår skyldighet att se till, att priset å dessa varor ej är gjordt onödigt högre genom canadisk lagstiftning. Det behöfver ej bli någon konflikt mellan östern och västern. Båda skola hjälpas åt att uppbygga landet. Alla frågor måste öfvervägas på en bred, patriotisk basis".

Ministern vidrörde transportationsfrågan, handeln, asiatiska frågan samt taxeringen af C. P. R. land. Som bekant, är bolaget sfämt af regeringen och tvisten om dess skottskyldighet skall därför afgöras af domstol. Ministern afslutade sitt värtaliga antörande med dessa ord: "Canadas befolkning vänta naturligt, mycket från den nuvarande liberala ministären. Vi hafva också utträttat åtskilligt. Mycket återstår att göra, men vi hafva satt vår hand till plögen och vi ämna att sträfvakt framåt, seende hvarken åt höger eller venster, men hafvande blott en enda önskan, nämligen att göra det, som är i vårt lands bästa intresse. De klagomål, som göras mot en del saker, äro följder af det konservativa partiets vanstyrelse, men vi hafva gjort vårt bästa att rätta och återställa där det låtit sig göra, icke så att vi brassat våra segel för att fånga hvarje vindpust af dagens popularitet, utan med ögonen fästade på vårt folks allmänna välfärd".

Entusiastiska applåder följde, när ministern åter intog sin plats, hvarefter Mr. D. W. Bole sade några ord till afslutning, tackande ministern för hans värtaliga och inspirerande tal.

Canada-nyheter.

Sir Wilfrid Laurier afseglar från England den 7 oktober. Hans vistelse i Schwetz gjorde honom mycken nytta.

Järnvägsministern Hon. Mr. Blair skall företaga en resa ut till västkusten för att inspektera banorna, isynnerhet Crows Nest Pass.

Tullinkomsterna för september månad uppgå till \$3,141,050, hvilket med \$383,000 öfverstiger inkomsterna samma månad förlidet år.

Delta har mistat sitt enda hotell. Det nedbrann härom dagen. I förbigående må nämnas att Mr Tidholms boardinghus är i stånd att lämna tak öfver hufvudet åt den resande.

Sir Wm Van Horne är f. a stadd på en tur i västern. Föröfrigt ser man jämt och ständigt i dagtidningarna huru finansiella eller politiska "storgubbar" resa genom västern för att monstra förhållandena. Glädjande att säga, hafva de blott loford att gifva.

Ett hvetetåg på 46 vagnar afgick härom dagen öst. Det lastade nära 37,000 bushel eller ungefärligen afkastningen på 1,000 acres. När dussintals sådana tåg inkomma och afgå från Winnipeg, kan man förstå, hvilken trafik som äger rum i bangården.

Mr Borden väntas med denna månads ingång att starta ut i provinserna Manitoba. Under sina resor i Territorierna har han tydligen förklaradt, att den konservativa plattformen är densamma som den alltså förr varit, protektionistisk.

Mr Haultain, Territoriernas unge, energiska premier minister har, enligt London tidningars omdöme, gjort ett mycket fördelaktigt intryck i England. Allt sådant är glädjande att höra att våra offentliga män göra lycka, ty deras beaktelse återfaller på det canadiska namnet i sin helhet.

C. P. R. Landdepartements affärer utgöra ett bevis huru uppbyggandet af Canada pågår. Landförsäljningarna under september uppgå till 145,535 acres för \$542,811. Under det gångna året har sålts 1,403,514 acre för närmare fem millioner dollars. Sedan 1900 har omsättningen i land treubblats.

Frikänd. Den förste domen i ranssakningen mot spårvagnskouduktörerna i Toronto. anklagade för att hafva röfvat biljett bössorna, har fallit. Jury förklarade, efter en timmes öfverläggning, den anklagade frikänd. Bevisningen mot den anklagade var mycket stark, men juryns utslag visar, att Pinkerton metoderna äro föraktade i Canada. De återstående sexton anklagade torde därför ransakas på ett annat sätt.

Olyckor. Från Saskatoon, N. W. T., inberättas en sorglig olyckshändelse. Mr W. H. Sinclair, den nyvalda legislatur medlemmen för distriktet, råkade i fredags skjuta sig af våda. Han skulle lägga ned sin bössa i vagnen, efter att hafva skjutit ett skott på en flock gäss, då det

VI ÖNSKA "CANADA"

spridd till alla skandinaviska hem i Canada. Det är den enda skandinaviska veckotidningen i nordvästern samt skall städe tjäna som våra landsmans organ och sammanhållningslänk. I tusentals hafva skandinaver i år invandrat i Canada och vi tänka att en stor del af dessa villja lära känna och prenumerera på tidningen. Vi skola därför sända "Canada" till årets slut till hvilken adress som helst inom Canada eller U. S. A. för

25 CENT.

Prenumerera. Våra gamla läsare bedjas göra sitt bästa med att hjälpa till vid tidningens spridning. Skynda på att prenumerera.

andra skottet brann af och han fick hela laddningen i bröstet och dog inom kort. Han var en jämförelsevis ung man.

Dödad på vägen från kyrkan blefvo ett par fruntimmar i Paris, Ont, förliden söndag. De körde öfver järnvägen, då ett frakttåg kom körande, och innan akomet hann svängas, hade det kastats af lokomotivet i diket med sådan fart, att båda kvinnorna dödades.

I kolgrufvorna vid Frank, Alta, inträffade härom dagen en explosion, hvarvid två män dödades.

Yorkton doukoborerna hafva låtit mycket tala om sig, och deras rykte har spridts genom världspresen. På grund af fanatiska religionslärare, hafva de uppgjivit allt härvalde öfver djuren. Sin praktiska boskap af allehanda djur hafva de släppt lös. Ej nog med att de för ut afsurigt sig all föda som kan hafva sitt ursprung af djuren, till och med ägg och mjölk, utan äfven upphört att begagna djuren som dragare, och själva förtäta sådana system hafva de blivvit ett tacksamt ämne för den allmänna diskussionen. De lefva blott på såd och vattnet och kläda sig i bomullstyg. Huru dessa människor skola kunna utvärda vintern i sådant tillstånd är svårt att begripa, så vida de ej hinna få sin hud garfvad till dess.

Det är en svår sekt, att göra med dessa farmare. Förföljda, plågade och bedragna af embetsmännen i Ryssland, hafva de samma miss-tänksamhet mot tjänstemännen här. Därför kommer sig denna trilskehet när det är fråga om registreringar och uttagande af handlingar. Goda utsikter hafva dessa settlare och de reda sig för öfrigt utmärkt. Men dess andliga uppviglare komma och predika sina evangelium stå myndigheterna maktlösa. Man bör komma ihåg att doukoborerna äro en religiös sekt, hvilka lärar drifva dem till ett från oss andra afskildt lif. Dock bör man därför icke misströsta att de skola för alltid kunna motstå inflytandet af den canadiska civilisationen, och ytterlighetsriktningar, sådana som i Yorkton. skola blott påskynda att

öppna dessa svärmars ögon för det praktiska lifvet. Det är att hoppas, att myndigheterna skola kunna blifva i stånd att åtminstone begränsa vilohärens vidare värsamhet, ty immigrationsdepartementets embetsmän har haft mycket besvär med dem.

Bolagsstämmor. Canadian Pacific Bolagets årsstämma hölls den 1:de i Montreal. Presidentens rapport antogs och direktören och embetsmän omvaldes. Bolaget skall med det samma, äfven om de ej erhålla de begärda subsidierna af £365,000 för en snabb atlantisk ångbåts linie, själf etablera en sådan, emedan bolagets väldiga trafik gör, att det behöfver en egen ångbåtslinie.

Ogilvies Flour Mill Co. höll i onsdags sin årsstämma. Ett utmärkt affärsår hade det gångna varit, och affärsföretaget låg i det mest blomstrande tillstånd. Mr F. W. Thompson omvaldes till general manager och Mr W. A. Black till western manager.

Lake of The Woods Milling Co beslut på sin årsstämma att öka aktiekapitalet med \$1,000,000. De gamla embetsmännen omvaldes.

Som en följd af Sir Wilfrid Lauriers besök till Frankrike kommer canadiska varor att belrias från en del tullhusafgifter.

En arrest här nu gjorts med anledning af inbrott i Snowflake. Det är en af stadsborna, som insatts i kurrän i Manitou.

Förtviflan öfver att ej hafva fått så god skörd begick en ung farmare i Ingersoll självmord.

Järnvägsministern Tarte kommer att göra en tur genom västern i år.

Invandringen. De officiella siffrorna i Immigration byrå här visa, att under årets första åtta månader 52,800 invandrare anlände, af hvilka \$20,000 voro amerikanare. Commissioner Smith är af den åsikt att omkring 40,000 amerikanare i år skola inflytta till den canadiska nordvästern. Det torde ej vara af verdrifvet att beräkna, att nästa år skola 100,000 invandrare anlända.

NÄR BÖRJADE "MISSIONEN"?

i Canada? Men anledning af att denna fråga kommit under diskussion i vår brefafdelning, vilja vi förvär del lämna ett bidrag till sakens allsidiga belysning genom att anföra ett stycke ur pastor Uddens lilla skrift "Från Canada" (till salu här för 25 cts), hvilket handlar om början af den lutherska missionens verksamhet.

Någon gång på hösten 1883 besökte pastor L. A. Hocanzon Winnipeg, och var han, så vitt vi veta, den förste svenske lutherske präst, som predikade här för svenskarna. Ett sällskap af präster, däribland äfven dr. T. N. Hasselquist och dr. S. P. A. Lindahl hade besökt platsen den 26:te juni samma år, men af den föres beskrifning öfver resan i "Augustana", synes det, som om de hvarken träffat några svenskar eller haft någon sammankomst med dem. Året därpå besökte platsen af en teologie studerande, som var anstald en tid på Minnesota-konferensens missionsfält i Red River dalen. Den 13:de september 1885 besökte jag första

gången Winnipeg och predikade på kvällen för en samling af omkring 200 personer i en "hall", som hyrts för tillfället. Det var femtonde söndagen efter Trefaldighet, och predikan hölls öfver andra årgångens högmessotext.

Redan detta år, 1885, fattades beslut att börja missionsverksamhet i Canada först af Minnesota-konferensen vid dess årsmöte i West Union i februari, sedan af Augustana-synoden vid dess möte i Rockford i juni. Synodens missionstyrelse kallade en man, hvilken afslög kallelsen, och dermed stannade saken det året. Vid synodens nästa årsmöte, som hölls i Minneapolis, återlämnades missionsfältet i Manitoba till Minnesota-konferensen. Åter hvilade saken till 1888, då konferensen beslöt att sända en man dit upp för att under en tid af tre månader undersöka fältet och utröna, hvad som kunde göras. Som jag det året stod i konferensens tjänst, ålades det mig att göra denna undersökningsresa. Iakttagelserna inberättades till konferensens ordförande och offentliggjordes för öfrigt i en serie resebref, som infördes i tidningen "Skaffaren". Resan anträdde från Warren, Minn., i midten af juli och tog en tid af omkring sex veckor i anspråk eller till slutet af augusti.

Utlandska nyheter

Eörenta Staterna. President Roosevelt ligger för närvarande under läkarebehandling i Washington allaredan hafva två operationer gjorts på hans knä. Läkarna hysa dock det bästa hopp om hans snara återställande.

Ohyggligt måste det vara i New Yorks sämsta stadsdelar. I en af dessa "Tenderloin", har under ett par veckor fyra mord begåtts. Den sista var en rik köpman, Craft, hvilken inne å ett kafe i lördags visade en större summa pänningar Kypaten mördade honom genast och skulle bränna liket i värmeugnen. Polisen fick emellertid nys om mordet och arrest följde.

Kolarbetarestrajken står fortfarande på samma ståndpunkt. När denna konflikt kommer att sluta, synes vara omöjligt att förutsäga, om man tager i betraktande föregående spådommar. Det grymma i saken är, att ingenting göres från statens sida att tillägga tvistigheterna.

En neger i Corinthe, Mass., brändes levande af böblen, efter att hafva erkänt sig skyldig till mord på en hvit kvinna, Whitfield.

I Park River, N. D., blef en Nels Johnson skjuten af indianer. Ett tröskarelag besökte ett litet indianläger och medförde whisky. Följden blef att bråk och blodutgjutelse följde. Alla indianerna häktades.

Frankrike. Den ryktbara franske författaren Emile Zola, dog i Paris af gasos. Kaminröret voro trasiga. Hans fru återfick senare på dagen medvetandet, men Zola väknade aldrig mer. Ett rykte säger också, att dödsorsaken tyder på självmord.